

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός γνωμοδότησεως 166/2016

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Β' Τμήμα)**

Συνεδρίαση της 13^{ης} Ιουνίου 2016

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Νικόλαος Μουδάτσος, Θεόδωρος Ψυχογιός, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Δημήτριος Χανής, Αλέξανδρος Ροϊλός, Χριστίνα Διβάνη και Διονύσιος Χειμώνας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το με υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΤΔ Α 5011785/ΕΞ /26-05-2015 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ.- Διεύθυνση Τελωνειακών Διαδικασιών (Τμήμα Α')

Ερώτημα: *Εάν, υπό το κατωτέρω εκτιθέμενο πραγματικό, συντρέχει περίπτωση εξαίρεσης του Οργανισμού Λιμένος Ελευσίνας Α.Ε. (Ο.Λ.Ε. Α.Ε.) από τις διατάξεις περί τελωνειακού απορρήτου, προκειμένου να έχει πρόσβαση σε στοιχεία τα οποία συνδέονται με τελωνειακά παραστατικά.*

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

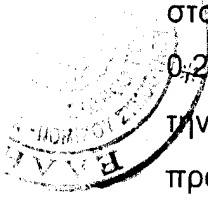
Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το κατωτέρω πραγματικό με βάση το οποίο υποβλήθηκε το ερώτημα:

1. Με το με αριθμ. πρωτ.: 3881/25.02.2015 έγγραφο του Τελωνείου Ελευσίνας διαβιβάστηκαν στην ερωτώσα Υπηρεσία τα με αριθμ. πρωτ.: 02.54/39/08.01.2015, 02.304/230/30.01.2015, 02.420/326/03.02.2015, 02.426/328/06.02.2015 και 02.554/432/19.02.2015 έγγραφα του Οργανισμού Λιμένος Ελευσίνας Α.Ε. (ΟΛΕ ΑΕ), με τα οποία ο εν λόγω Οργανισμός, επικαλούμενος τη φύση του ως ανώνυμης εταιρείας κοινής ωφέλειας με σκοπό την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος κατά τις διατάξεις του ν. 2932/2001, αιτείται τη χορήγηση στοιχείων που αφορούν τις ποσότητες ελαίων και λιπαντικών που εκφορτώθηκαν από τα πλοία ORAKAI και BROTHERS-5 σημαίας Γιβραλτάρ και Ρωσίας, αντιστοίχως, και συγκεκριμένα αντίγραφα φορτωτικών για τη μεταφόρτωση του φορτίου καθώς και το δηλωθέν κατάλοιπο φορτίου ως σήμερα του πλοίου ΓΕΡΑΚΙ. Το Τελωνείο Ελευσίνας, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 22822/2-12-2014 έγγραφό του βεβαιώνει ότι κατέχει τα αιτούμενα στοιχεία.

2. Εξ άλλου, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 9-5-2016 ΥΠ. 388/810/9-5-2016 έγγραφο του ΟΛΕ ΑΕ προς το ΕΓΝΣΦ δίδονται τα εξής:

«Το ισχύον τιμολόγιο Λιμενικών Δικαιωμάτων του ΟΛΕ ΑΕ που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 22596/ΕΓΔΕΚΟ 1941 [υπουργική] απόφαση του Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας (ΦΕΚ Β' 857/2007), παρέχει τη δυνατότητα ως Οργανισμός, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παρ. 6 κεφ. Α, «Για κάθε περίπτωση που δεν προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό αποφασίζει το Δ.Σ./ΟΛΕ Α.Ε., μετά από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου και στο άρθρο 1 παρ. 1.13 κεφ. Β' ορίζεται ότι: «Για κάθε περίπτωση που δεν έχει προβλεφθεί στον κανονισμό λειτουργίας και τιμολόγιο της Υπηρεσίας, αποφασίζει το Δ.Σ. του ΟΛΕ Α.Ε. και εφαρμόζεται κατ' αναλογία με πλησιέστερες διατάξεις, ύστερα από εμπεριστατωμένη εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου του Οργανισμού, και η οποία στη συνέχεια γίνεται εκτελεστή», να εισπράττει τέλη και για τις εργασίες φορτοεκφόρτωσης εντός της θαλάσσιας ζώνης δικαιοδοσίας του.

Έτσι με απόφαση του Δ.Σ. του ΟΛΕ ΑΕ έχει προσδιορίσει το δικαίωμα του ΟΛΕ ΑΕ επί των εργασιών φορτοεκφόρτωσης που διενεργούνται με μέσα των παραληπτών ή με μέσα του πλοίου στη θαλάσσια ζώνη δικαιοδοσίας του σε ποσοστό 20% επί των ισχυόντων τιμολογίων παροχής υπηρεσιών που εκδίδουν οι διενεργούντες τις εκάστοτε εργασίες φορτοεκφόρτωσης, τα οποία θα προσκομίζουν

στο αρμόδιο γραφείο για την εξόφληση του λογαριασμού τους, με κατώτατο ποσό 0,24 ευρώ/τ. φορτίου. Το δικαίωμα αυτό θα εισπράττεται από τον ΟΛΕ ΑΕ πριν από την απομάκρυνση αυτού από το χώρο του λιμένα. Ο καθορισμός αυτός προσδιορίζεται κατ' αναλογία προς τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 4 του κεφαλαίου Α του ισχύοντος τιμολογίου, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 2 του κεφαλαίου Γ του ισχύοντος τιμολογίου, οι οποίες είναι οι πλησιέστερες προς την υπό προσδιορισμό περίπτωση, αφορώσα τα τέλη επί εργασιών φορτοεκφόρτωσης που διενεργούνται στη χερσαία ζώνη και ζώνη λιμένα της δικαιοδοσίας του ΟΛΕ ΑΕ.

Σχετικά με το πλοίο «ΓΕΡΑΚΙ», διενεργήθηκαν εργασίες φορτοεκφόρτωσης εντός της θαλάσσιας ζώνης δικαιοδοσίας μας, και μάλιστα ειδικές εξειδικευμένες εργασίες, με χρήση εξελεγμένων σύγχρονων τεχνολογικών μέσων και υψηλής τιμολόγησης, χωρίς να γίνει ουδεμία δήλωση γνωστοποίησης στον ΟΛΕ ΑΕ περί των εργασιών αυτών, χωρίς να προσκομιστούν τα παραστατικά τιμολόγησης των εργασιών που εκτελέστηκαν και χωρίς ασφαλώς να εισπράξει ο Οργανισμός ουδέν δικαίωμα για τις εργασίες αυτές, λόγω έλλειψης των στοιχείων για τις εργασίες φορτοεκφόρτωσης που έγιναν, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει δυνατότητα δικαστικής διεκδίκησης οποιουδήποτε ποσού, σύμφωνα με τα ανωτέρω, αφού προϋπόθεση τιμολόγησης είναι η γνώση των εργασιών που έγιναν σύμφωνα με τα παραστατικά που εκδόθηκαν από τις εταιρείες που εκτέλεσαν τις εργασίες αυτές και ο ΟΛΕ ΑΕ αδυνατεί αυτή τη στιγμή να τιμολογήσει τέλη και δικαιώματα επί αυτών και αδυνατεί να εισπράξει τέλη που δικαιούται, με αποτέλεσμα την απώλεια τεράστιων εσόδων του Οργανισμού. Παρίσταται, επομένως, αδήριτη αναγκαιότητα να χορηγηθούν τα αιτούμενα έγγραφα τα οποία έχουν προσκομιστεί στο Τελωνείο Ελευσίνας, προκειμένου ο ΟΛΕ ΑΕ να ασκήσει τις αξιώσεις του κατά των υπόχρεων προσώπων και να προσδιορίσει και το ύψος της οφειλής».

3. Το Τελωνείο Ελευσίνας με το υπ' αριθμ. πρωτ. 328-1828/3-2-2015 και 2153/13-2-2015 έγγραφά του προς την Ο.Λ.Ε. Α.Ε. αρνήθηκε την ικανοποίηση των αιτημάτων της, με την αιτιολογία ότι τα εν λόγω δεδομένα εμπίπτουν στις διατάξεις περί τελωνειακού απορρήτου και δεν δύναται να χορηγηθούν. Ο Ο.Λ.Ε. Α.Ε. επανήλθε επιμένοντας στα αρχικά του αιτήματα, ισχυριζόμενος ότι τα στοιχεία είναι απολύτως απαραίτητα προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματα του προς αναζήτηση διαφυγόντων εσόδων στο πλαίσιο διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος.

Νομοθετικό πλαίσιο

4. Άρθρα 5Α παρ.1, 9Α, 10 παρ. 1 και 20 του Συντάγματος :

Άρθρο 5: «1. Καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση, όπως νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφαλείας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων».

Άρθρο 9Α: «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικό μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει...».

Άρθρο 10: «1. Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον, που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με τον νόμο».

Άρθρο 20: «1. Καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως νόμος ορίζει ...».

5. Στο άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45), το οποίο περιελήφθη αυτούσιο στο άρθρο 95 του π.δ. 28/2015 (Α' 34), ορίζεται ότι:

«1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτηση του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις ...

2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές.

3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιαστικά την

έρευνα δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης.

4. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν πρόκειται για πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, αυτές γνωστοποιούνται στον αιτούντα με τη βοήθεια γιατρού, ο οποίος ορίζεται για το σκοπό αυτόν ...».

6. Στον ν. 2472/1997 (Α' 50), οι διατάξεις του οποίου, επίσης, περιελήφθησαν αυτούσιες στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' του π.δ. 28/2015 (Α' 34), ορίζονται, εκτός άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1. Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς προστασία των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής».

«Άρθρο 2. Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων...

β) «Ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια και την ερωτική ζωή, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες.

γ) «Υποκείμενο των δεδομένων», το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα...

δ) «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» («επεξεργασία»), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώρηση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η

διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή...».

«Άρθρο 3. Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο...

3. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον αυτή εκτελείται:

α) Από υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία, εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια ή σε τόπο, όπου βάσει του δημοσίου διεθνούς δικαίου, εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο ...»

«Άρθρο 5. Προϋποθέσεις επεξεργασίας

1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν ...

β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπεύθυνου επεξεργασίας η οποία επιβάλλεται από το νόμο...

ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών. ...»

«Άρθρο 7. Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων

1. Απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α)...

γ) Η επεξεργασία ... ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου ...»

«Άρθρο 11. Δικαίωμα ενημέρωσης

1. ...

3. Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς ...»

7. Άρθρο 15 του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα -- Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθμ. 2913/1992 του Συμβουλίου της 12^{ης} Οκτωβρίου 1992 «Περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα» (Εφημ. ΕΟΚ C. 302/19-10-1992 :

«Κάθε πληροφορία εμπιστευτικού περιεχομένου ή η οποία παρέχεται υπό τύπο εμπιστευτικό καλύπτεται από το επαγγελματικό απόρρητο και δεν ανακοινώνεται από τις τελωνειακές αρχές χωρίς την ρητή άδεια του προσώπου η της αρχής που έχει παράσχει την πληροφορία αυτή. Η διαβίβαση πληροφοριών επιτρέπεται εφόσον οι τελωνειακές αρχές υποχρεούνται ή δικαιούνται να το πράξουν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, ιδίως στον τομέα της προστασίας των στοιχείων, ή στα πλαίσια δικαστικών διαδικασιών».

8. Άρθρο 11 παρ. 1 και 2 του ν. 2960/2001 (ΦΕΚ Α 265) «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», το οποίο περιελήφθη αυτούσιο στο άρθρο 95 του π.δ. 28/2015 (Α' 34) :

«Απόρρητο στοιχείων. 1. Όλα τα τελωνειακά παραστατικά, που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, υποβάλλονται στις τελωνειακές αρχές είτε γραπτά είτε με την χρήση μηχανογραφικής μεθόδου και από την ημερομηνία αποδοχής τους, από την αρμόδια τελωνειακή αρχή, αποτελούν τίτλους υπέρ του Δημοσίου.

2. Τα στοιχεία που απορρέουν από τα τελωνειακά παραστατικά είναι απόρρητα και απαγορεύεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε τρίτο, εκτός από την Δικαστική Αρχή, μόνο εφόσον έχει διαταχθεί ανάκριση, προς διακρίβωση της τέλεσης αξιόποινης πράξης σε βάρος των συμφερόντων του Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η χορήγηση πληροφοριών από τα παραστατικά έγγραφα των τελωνείων στις δημόσιες αρχές επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις που ανακύπτουν θέματα προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και διεκδίκησης πόρων».

9. Με τις διατάξεις του άρθρου 21 §§ 3, 5, 6 περ. α' και 7 του ν. 2932/2001 «...Μετατροπή Λιμενικών Ταμείων σε Ανώνυμες Εταιρίες...» (Α' 145), ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία Λιμενικό Ταμείο Ελευσίνας μετατρέπεται σε ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας Ανώνυμη Εταιρία" (§3), ότι ο ανωτέρω Οργανισμός είναι ανώνυμη εταιρία κοινής ωφέλειας, με σκοπό την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, η οποία τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και διέπεται συμπληρωματικά από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, τις διατάξεις του

β.δ. 14/19.1.1939 και του α.ν. 2344/1940, όπως κάθε φορά ισχύουν (§5), ότι η κινητή και η ακίνητη περιουσία του μετατρεπομένου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου περιέρχεται στην ανώνυμη εταιρία, η οποία υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του (§6 περ. α') και ότι (§7) απολαμβάνει των απαλλαγών που προβλέπονται με τις διατάξεις του άρθρου 28 § 4 του ν. 2579/1998, ήτοι των δικονομικών προνομίων, ατελειών και απαλλαγών που προβλέπονται για το Ελληνικό Δημόσιο και τα ΝΠΔΔ. Περαιτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της εν λόγω ανώνυμης εταιρίας, όπως και το μετοχικό κεφάλαιο των λοιπών στο νόμο αυτό μνημονευομένων Λιμενικών Ταμείων που μετατράπηκαν από ΝΠΔΔ σε ανώνυμες εταιρίες, αποτελείται από μία μετοχή, αξίας 20.000.000 δραχμών ή 58.694,05 ευρώ, η οποία ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο, το δε καταστατικό της εταιρίας αυτής, όπως και των λοιπών εταιριών αυτής της μορφής, το οποίο είναι ομοιόμορφο, εγκρίθηκε κατά τρόπο ενιαίο με το άρθρο 22 του προαναφερόμενου νόμου. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις προκύπτει ότι ο Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας λειτουργεί μεν σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, είναι, όμως, εταιρία κοινής ωφέλειας με σκοπό την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, το οποίο συνίσταται στην εύρυθμη διεξαγωγή των θαλασσίων συγκοινωνιών και μεταφορών και στην εν γένει εξυπηρέτηση του εμπορίου, είναι δε αδιάφορο το γεγονός ότι η εν λόγω δράση αποτελεί μέρος της επιχειρηματικής του δραστηριότητας και αποβλέπει και σε επίτευξη κέρδους. Επομένως, ο εν λόγω Οργανισμός παραμένει δημόσια υπηρεσία υπό λειτουργική έννοια (ΑΠ 7 και 762/2015).

10. Υπό τα δεδομένα αυτά, η εταιρεία ΟΛΠ ΑΕ, έχει διφυή χαρακτήρα, διεπόμενη κατ' αρχήν από τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου ως ν.π.ι.δ., κατά το μέρος όμως που επιβάλλει μονομερώς σε βάρος τρίτων ιδιωτών τέλη επί των εργασιών φορτοεκφορτώσεως των πλοίων εντός της θαλάσσιας ζώνης δικαιοδοσίας της, ενεργεί, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής του, ως δημόσιο όργανο, που αποβλέπει στην εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος, ήτοι ασκεί δημόσια εξουσία (πρβλ ΣτΕ 97/2014, σε σχέση με την αρμοδιότητα της εταιρείας ΟΛΠ ΑΕ για την επιβολή δικαιωμάτων προσορμίσσεως και πρυμνοδετήσεως πλοίων) και, επομένως, εμπίπτει στην έννοια της δημόσιας αρχής του άρθρου 11 παρ. 1 και 2 του ν. 2960/2001 [για τον διφυή χαρακτήρα πρβλ ΟλΣτΕ 1212/2010, για την εταιρεία Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ (Ο.Λ.Π. Α.Ε.), ΟλΣτΕ 414/2011, για την Ολυμπιακά ακίνητα ΑΕ, ΣτΕ 1100/2015, για την Κ.Ε.Δ. Α.Ε., ΣτΕ 1512/2002, για

του Οργανισμού Κεντρικής Αγοράς Αθηνών, ΣΤΕ 2166/2002, για τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων κ.α, ΝΣΚ 692/2002).

Ερμηνεία των διατάξεων :

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, οι οποίες θεσπίζουν το δικαίωμα προσβάσεως σε διοικητικά έγγραφα, ερμηνευόμενες, υπό το πρίσμα των ως άνω συνταγματικών κανόνων, των διατάξεων περί επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των διατάξεων περί τελωνειακού απορρήτου, συνάγονται τα ακόλουθα:

11. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων, υπό τις τασσόμενες στο άρθρο 5 του ν.2690/1999 θετικές και αρνητικές προϋποθέσεις, αρκεί δε προς τούτο η ύπαρξη ευλόγου ενδιαφέροντος. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, αλλά και εκείνα που δεν προέρχονται μεν από δημόσιες υπηρεσίες, χρησιμοποιήθηκαν, όμως, ή ελήφθησαν υπ' όψιν για τον καθορισμό της διοικητικής δράσεως ή τη διαμόρφωση γνώμης ή κρίσεως διοικητικού οργάνου (ΑΠ 148/2013, ΟΛΝΣΚ 482/1995, 665/1998, ΝΣΚ 243/2000, 436/1992, ΓνωμΕισΑΠ 2/2003, 1/2005, ΝΣΚ 503/2002). Το δικαίωμα γνώσεως εγγράφων καταλαμβάνει και τα ιδιωτικά έγγραφα τα οποία φυλάσσονται από τις διοικητικές αρχές, προς τούτο, όμως, απαιτείται η ύπαρξη ειδικού εννόμου συμφέροντος, το οποίο μπορεί να συνίσταται και στην επιδίωξη δικαστικής προστασίας.

12. Παρεπομένως, η Διοίκηση υποχρεούται να χορηγεί διοικητικά έγγραφα, έστω και αν περιέχουν προσωπικά δεδομένα, σε κάθε τρίτο που έχει εύλογο ενδιαφέρον και, πολύ περισσότερο, όταν έχει έννομο συμφέρον συνιστάμενο στην άσκηση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας, εφόσον δεν θίγεται υπέρτερο δημόσιο δικαίωμα ή συμφέρον τρίτου, εκτός εάν συντρέχει λόγος εξαιρέσεως από τη χορήγηση (π.χ. προστασία ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής τρίτων), ή παραβιάζεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδική διάταξη. Περαιτέρω, η χορήγηση των εν λόγω εγγράφων τελεί υπό τις προϋποθέσεις που θέτουν οι περί προσωπικών δεδομένων διατάξεις, υπό τις οποίες τα μεν έγγραφα που περιέχουν απλά προσωπικά δεδομένα χορηγούνται χωρίς άδεια της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ), τα δε περιέχοντα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα κατά την έννοια του άρθρου 2 περ. β' του ν. 2472/1997 ύστερα από άδεια της Αρχής (ΑΠΔΠΧ: 141, 166/2011, 56/2003, 17/2002, ΟΛΝΣΚ 252/2010).

13. Με τις προπαρατεθείσες διατάξεις Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα (βλ. ανωτέρω παράγραφος 7 της παρούσης) και του άρθρου 11 του ισχύοντος Τελωνειακού Κώδικα (ανωτέρω, παράγραφος 8), στον οποίο, ως προκύπτει, ο Κοινοτικός Τελωνειακός Κώδικας παραπέμπει, θεσπίζεται τελωνειακό απόρρητο για τη χορήγηση αντιγράφων και πληροφοριών, που περιέχονται σε έγγραφα διασαφήσεων και οποιαδήποτε άλλα τελωνειακά παραστατικά, που προβλέπονται από την κοινοτική ή την εσωτερική τελωνειακή νομοθεσία, το οποίο κάμπτεται έναντι των Δικαστικών Αρχών, όταν διεξάγουν ανάκριση προς διακρίβωση της τελέσεως αξιοποιώνων πράξεων και έναντι άλλων Δημοσίων Αρχών, στις οποίες γνωστοποιούνται, μόνο στις περιπτώσεις που ανακύπτουν θέματα προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, διεκδικήσεως πόρων ή άλλων εννόμων δικαιωμάτων τους.

14. Με βάση τα προεκτεθέντα επί της ερμηνείας των διατάξεων και της φύσεως και του σκοπού της εταιρείας ΟΛΕ ΑΕ (ανωτέρω, παράγραφοι 9 και 10) και ενόψει του δοθέντος πραγματικού (ανωτέρω, παράγραφοι 1 και 2), από το οποίο προκύπτει ότι τα αιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες είναι αναγκαία για την εκ μέρους της προαναφερθείσας εταιρείας επιβολή τελών φορτοεκφορτώσεως, η χορήγηση των αιτουμένων στοιχείων και πληροφοριών δεν προσκρούει στις προπαρατεθείσες διατάξεις του Συντάγματος και των νόμων 2690/1999 και 2472/1997 και δεν παραβιάζει το τελωνειακό απόρρητο που προβλέπεται στις διατάξεις του Κοινοτικού και Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (πρβλ ΝΣΚ 509/2008¹), με την εξυπακουόμενη υποχρέωση της εταιρείας ΟΛΕ ΑΕ να μην προβεί σε περαιτέρω δημοσιοποίηση των εν λόγω στοιχείων και πληροφοριών, με εξαίρεση τη χρησιμοποίησή τους ως αποδεικτικών στοιχείων για την επιβολή και τη δικαστική διεκδίκηση των τελών φορτοεκφορτώσεως.

Απάντηση

15. Κατ' ακολουθία των όλων προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') γνωμοδοτεί ότι, υπό το εκτιθέμενο πραγματικό, συντρέχει περίπτωση κάμψεως του τελωνειακού απορρήτου έναντι του Οργανισμού Λιμένος Ελευσίνας Α.Ε. (Ο.Λ.Ε. Α.Ε.) καθώςον αφορά στη χορήγηση σε αυτόν, από

¹ Με τις υπ' αριθμ. 96/1995 και 694/1995 γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ (Τμήματος και Ολομελείας, αντιστοίχως), οι οποίες εκδόθηκαν υπό το καθεστώς του άρθρου 19§1 του ν. 1831/1951, όπως ίσχυε μετά την προσθήκη εδαφίου με το άρθρο 31 του ν. 1731/1987, έγινε δεκτό ότι το τελωνείο, λόγω του τελωνειακού απορρήτου, δεν υποχρεούται σε χορήγηση τελωνειακών παραστατικών εγγράφων, ακόμα και ύστερα από εισαγγελική παραγγελία, πλην όμως οι εν λόγω γνωμοδοτήσεις αφορούσαν αίτημα ιδιώτη και όχι δημόσια αρχής.

την τελωνειακή αρχή, των αιτηθέντων στοιχείων, τα οποία συνδέονται με τελωνειακά παραστατικά.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 15-6-2016

Ο Πρόεδρος και εισηγητής

Αλέξανδρος Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

